

WERELDGEBEUREN

HOOFDSTUK II.

WAT IS VREDE?

Als wij proberen erachter te komen of er ooit vrede op aarde is geweest, dan wordt dat ontzettend moeilijk. Nu is dat ook wel te begrijpen, want de mensen zijn voortdurend bezig om vrede te zoeken door anderen alvast een kopje kleiner te maken, voordat die hun vrede kunnen bedreigen. Als je naar de oude geschiedenis kijkt, dan is dat daar al precies hetzelfde verhaal als in deze dagen.

Als ik voorbeelden zoek in deze tijd, dan ontdek ik dat er nu werkelijk prehistorische technieken worden gebruikt om een volk te beheersen en gelijktijdig eigen welzijn zeker te stellen. Dat is b.v. Idi Amin Da Da. Nu kan ik mij voorstellen dat zelfs zijn eigen onderdanen ter plekke het liefst "da da" tegen Idi zouden zeggen. Maar wat doet de man?

Deze man heeft zich in de perikelen gewerkt, omdat hij grootheidswaanzin heeft. Hij heeft zich in een situatie gewerkt waardoor het hem al enkele maanden lang niet meer mogelijk is om zijn leger te betalen en gelijktijdig iedereen van zijn familie en zijn vrienden die extraatjes te doen toekomen waarop men langzamerhand meende recht te hebben. Dus wat doen wij?

Wij creëren een dreiging van buitenaf. Er is wel een buurland waarmee wij een geschil kunnen forceren. Wij beginnen dan te doen alsof wij aangevallen zijn, beledigd of iets anders, want een aanleiding moet er zijn. De ene keer is 't 'n stuk grensgebied en een paar opstandige troepen. Een andere keer is het de Lusitania. Als je de aanleiding eenmaal hebt gevonden, kun je je troepen inzetten aan het front. Dat heeft twee voordelen: In de eerste plaats: je kunt de onbetrouwbaren vooraan zetten waar ze de meeste kans hebben om de klap op te vangen.

In de tweede plaats: je kunt de anderen die erachter zitten de kans geven zich rijk te stelen, zodat ze niet meer komen vragen hoe het zit met de soldij die hun nog toekomt. Dan ben je dus uit een hele hoop problemen zolang de tegenstander niet sterker is dan jij bent.

Nu denkt u dat u primitief denken is. Zeker, we hebben soortgelijke situaties gezien in de tijd van de Scythen. De Perzen hebben daar ook last van gehad. Alexander heeft een dergelijke bluf gebruikt zo nu en dan. Dat is allemaal waar. Het is steeds in de hele historie terug te vinden. En als je in moeilijkheden zit, dan hak je de Gordiaanse knoop door door op een ander in te hakken.

Neem nu Amin. Deze man is een extreem voorbeeld. Hij wordt nog steeds ten dele gefinancierd door een staatsinstelling in het westen, al is het niet het verre westen. Maar goed, we hebben ook met anderen te maken.

Realiseert u zich wat er op het ogenblik zich afspeelt tussen China en de zuidelijke grensstaten daarvan? Heeft u zich al gerealiseerd dat er

op dit moment meer dan normaal Russische troepen zijn samengetrokken aan de Mongoolse grens? Vandaar dat ze ook een klein aardbevinkje hebben meegekregen. Al deze dingen wijzer erop dat de mensen eigenlijk wel vrede willen, maar alleen hun vrede; en dat betekent eigenlijk géén vrede. Vrede is de kunst van het naast elkaar bestaan. Maar als dat al eens een keer gebeurt, dan is dat gauw afgelopen.

Er is een tijd geweest dat islamiet, jood en christen oergezellig samen konden wonen en werken in een en hetzelfde land. Totdat er een paar christenen tot de conclusie kwamen dat ze een heilig graf moesten veroveren. Dan vraag je je natuurlijk af waarom ze dat in Egypte hebben gezocht. Maar ze waren de weg onderweg kwijtgeraakt, want de wegbewijzing was niet in orde. Het resultaat was, dat er een enorme spanning ontstond tussen de islamieten en de christenen. De joden zaten, zoals heel vaak is voorgekomen, meestal in het midden; die kregen van twee kanten de klappen.

Als we nu de geschiedenis verder volgen, dan zien we dat het allemaal heel aardig gaat zolang er iemand in het verdomhoekje zit. De progroms tegen de joden zijn niet alleen, zoals men wel eens zegt, een sociaal verschijnsel geweest. Integendeel, ze zijn een poging geweest om eigen onbehagen uit te leven. Wat dat betreft zijn er tussen degenen die de progroms voorbereidden in de verschillende gebieden van Europa en degenen die onder de naam Ku Klux Klan op het ogenblik in de Ver. Staten optreden tegen joden en andere niet-burgers, zoals de kleurlingen, weinig verschil. Men voelt zich bedreigd. En die bedreiging is, geloof ik, datgene waardoor men de vrede zo moeilijk bereikt. Een mens, die niet bang is, kan de vrede handhaven.

Karel de Grote was een man die zeker was van zijn macht. O, hij gebruikte geweld, ongetwijfeld. Maar dat geweld was niet specifiek gericht tegen anderen; het was gewoon de uitbreiding van gebied en voor de rest de handhaving van de interne vrede. Wat dat betreft, was hij heel wat prettiger tegen zijn onderdanen dan menig staatsman in deze tijd. Waarom? Wel, deze man wist dat hij sterk was. Hij had a.h.w. alles in zijn zak tot de kerk toe. Wat kon hem dan nog gebeuren? Hij had geestelijken die met banvloeken zwaaiden, voldoende ridders die graag ten strijde trokken, voldoende horigen en laten die hij kon oproepen, indien dat nodig was. Hij had er dus geen behoefte aan om een specifieke oorlog uit te lokken. Hij wilde zijn gelijk hebben binnen zijn eigen rijk en als er een gebied was dat hij wilde hebben, dan zei hij: Dat is mijn rijk. Verder niet.

Maar als je door de angst wordt bedreigd, dan wordt dat een heel andere situatie. Als de angst nu een natuurlijk verschijnsel was, dan zouden we daar misschien vrede mee kunnen hebben en zouden we kunnen zeggen: De vrede op aarde wordt onmogelijk gemaakt door de angst die de mensen hebben voor het onbekende. Was dat maar waar! Dan zou er wat aan te doen zijn. Maar neen, er is altijd een macht op de achtergrond. En die macht speelt een krankzinnige rol.

Hoe was het in het begin. Daar waren de sjamanen met hun trekkende horden van misschien zo'n 200 man. De sjamaan wist dat zijn gezag een beetje in het geding begon te komen. Dus sprak de stem van de voorvaderen tot hem met heel veel vertoon dat er een vijand was op drie dagreizen afstand en dat ze die moesten verslaan, omdat ze anders allen zouden omkomen. Dan begon de stam oorlog te voeren. De sjamaan had dan wel een vriend, die de ergste opstandelingen hielp om in het aangezicht van de vijand te sneuvelen. Zo is dat begonnen.

Het is verder gegaan. Er waren handelsbelangen rond de Middellandse Zee in het geding. Ilion (Troje) begon zo langzaam maar zeker een groot gedeelte van de verdiensten van Griekenland en zelfs van enkele eilandstaten weg te halen. Dat kon natuurlijk niet, maar dat kun je niet zeggen. Dus moest er iets zijn. In dit geval een vrouwenroof.

Vroeger was dat heel normaal. Vrouwenroof was toen in vele landen deel van de cultuur. Bovendien waren er heel wat mensen die zoiden: Weer een paar van die vrouwen minder (van emancipatie was toen nog geen sprake) dat is best. Als wij wat nodig hebben, dan halen we die wel bij de buurman.

Die vrouwenroof werd opgeblazen. Er werd een hele oorlog omheen gebouwd. Maar waar ging het eigenlijk om? Doodgewoon om de overslag van producten te richten die voor een groot gedeelte uit Afrika kwamen. Daarnaast ging het om enkele handelsbelangen die met Azië te maken hadden. Daarvoor moest Ilión vallen.

Zo gaat het ook tegenwoordig. Alleen, je kunt het niet meer zo openlijk doen als toen. Er is een tijd geweest dat de mensen in goden en in profeten geloofden. Tegenwoordig geloven ze zelfs een staatsman niet meer op zijn woord; en dat maakt het moeilijker. Je moet dus de zaak vermommen. Dientengevolge hebben we nu niet meer te maken met één soort marionetten, maar met twee soorten. Er zijn er wel meer, maar er zijn twee hoofdklassen. De eerste hoofdklasse marionet is de gewone bestuurder. Hij weet het zelf niet, maar hij wordt in zijn denken door noodzaken geleid en wordt zo via manipulatie bewogen om beslissingen te nemen die de macht op de achtergrond aangenaam zijn.

Dan hebben we nog een tweede soort marionet nodig, want er moeten aanleidingen worden gevonden. Aanleidingen vinden kun je niet meer door alleen naar een ander te kijken, want dan kan iedereen de zaken zien. Het is niet meer zo, dat je een sprookje kunt vertellen over b.v. de barbaren die op het Engelse eiland wonen. Daar gelooft niemand meer in. Wilden met bolhoeden, wie heeft dat ooit gezien! Er moet een geheime dienst zijn.

In die geheime dienst zit een super geheime dienst en daarin zit een afdeling die volledig onafhankelijk is. Zo denkt men. In feite wordt ze direct of indirect geregeerd door mensen, die niet officieel aan de macht zijn. Dezen verzamelen informatie en scheppen aanleidingen. En die aanleidingen zijn het waardoor de vrede in gevaar komt. Laten we een voorbeeld nemen:

De situatie China - Vietnam - Cambodja. Wat is hiervan eigenlijk de oorzaak? Mishandelingen van vluchtelingen? Kom nou! Geen van de twee landen heeft er veel belang bij om voor een paar arme mensen op te komen, geloof dat nu maar. Er zit iets anders achter.

De manier waarop Chinese burgers, die terug wilden gaan naar de Chinese Republiek werden behandeld, was helemaal niet zo slecht totdat bleek dat men een confrontatie nodig had. Er was een oorzaak nodig voor het opvoeren van spanningen. Op die manier kon namelijk het Sovjet-Russische en het Sovjet-Chinese denken tegen elkaar worden afgewogen. De mishandelingen die aan de grens - let wel, niet in het binnenland waar ook kampen waren, maar juist aan de grens en vlak bij de grens - plaatsvonden, de mensen die daar worden doodgeschoten door soldaten, maar niemand wist door wie, waren de aanleiding tot het conflict. Is China nu schuldig?

China had misschien ook op een andere manier daarop kunnen reageren. Maar China vond het ook nodig om zijn angst voor het andere Sovjet denken, het andere marxisme a.h.w. een beetje weg te werken. Ze zijn nu net een beetje van Mao's onfeilbaarheid af. Mao wordt langzaam maar zeker behandeld als een paus die begraven is; zijn uitspraken blijven wel van kracht, maar ze kunnen door anderen naar believen worden geïnterpreteerd.

Dus de angst van twee landen voor elkaar was de aanleiding tot deze manipulatie. Een angst, die niet werkelijk te maken heeft met de behoefte van de Russen om nu eventjes heel Zuid-Azië te beheersen. O, ze hebben het al geprobeerd in de tijd van de Tsaren. De eerste pogingen waren al in 1860. Neen, het gaat er eerder om dat men bang is voor de invloed die de ander heeft. En dat is ook weer begrijpelijk.

Rusland heeft een élite en deze is niet zo vermomd als de Chinese élite tot nu toe was. Het resultaat is dat ze denken: Als dat Chinese denken in ons eigen land, in onze eigen omgeving de overhand krijgt, dan moeten wij ook zo nu en dan van onze baantjes af om een jaar op het land te werken en daar voelen wij niet voor. En dan moeten we ook schuld bekennen tegenover anderen, als we worden aangeklaagd. Ook daar voelen we niets voor. Dus om onze eigen toestand te kunnen beheersen, moeten wij de invloed van China tegenhouden. Dat zijn de manipulaties.

Aan de ene kant de manipulaties van een Russische groepering die al lang zelf niet meer weet wat marxisme of leninisme is, behalve iets wat ze met de mond belijden; een soort prelaten van het socialisme. Aan de andere kant de Chinezen die pas grote interne moeilijkheden hebben gehad en daar nog niet helemaal overheen zijn (er wordt trouwens hier en daar nog gevochten) en die nu met alle geweld proberen de vrede te handhaven door elke kans dat ze van buiten worden benaderd en beïnvloed af te sluiten. Het enige, dat ze kunnen toelaten is een systeem dat voor hen per se perfide is.

Het kapitalisme is welkom, omdat het zo geheel anders en gezien de Chinese situatie ook zo onaanvaardbaar, zo ondenkbaar is. Een Russisch communisme zou denkbaar zijn voor China. Daarom juist is het een bedreiging. Dan gaan we zo langzamerhand begrijpen wat er zich op het ogenblik afspeelt.

Als we ook de andere situatie zien (denk dan maar aan Zuid-Amerika), dan krijgen we op het eerste gezicht het idee: Wij hebben overal te maken met een opstand van de massa tegen het bewind. Neen. Wij hebben te maken met een botsing tussen twee denkwijzen. Twee vormen van machtsbewustzijn die tegen elkaar botsen door elk hun eigen groep of partij op te zetten tot een extreme machtshandeling, een poging om alles te beheersen.

Het klinkt allemaal wat overdreven. Maar heeft u zich wel eens gerealiseerd dat een en dezelfde instantie (de CIA) aan de ene kant helpt om het volk te onderdrukken door scholing en andere ingrepen, terwijl in andere landen diezelfde groep juist helpt om een revolutie te ontketenen? Dit is niet alleen een kwestie van "verdeel en heers", maar van waar liggen mijn belangen? Wanneer het een dictator is die zijn eigen mensen afslacht, dan is dat niet erg, want de belangen van mijn gemeenschap worden gediend, zo redeneert dan zo'n man. En als het volk in opstand komt, dan moeten wij dat onderdrukken. Als blijkt dat het volk bereid is onze rechten niet alleen te erkennen, maar ze ook uit te breiden, dan wordt dat iets anders, dan zullen wij dat volk helpen. Dat is handel!

De hele geschiedenis staat vol van bloed, van oorlog, van heldhaftigheid en verraad. Als u een geschiedenisboekje doorleest of u dreunt jaartallen op, dan moet u eens opletten hoe vaak u het heeft over de slag bij dit of de slag bij dat: de slag bij Nieuwpoort, de slag bij Waterloo. De hele geschiedenis is compleet een slagveld. Dat er zoveel jaren tussen zitten van vrede, van positieve ontwikkelingen wordt over het algemeen slechts zijdelings aangeroerd. En dat is ook begrijpelijk.

Als je te maken hebt met geweld als het grootste machtsmiddel, dan moet dat geweld worden verheerlijkt; het moet gerechtvaardigd worden. Geweldplegers moeten dus helden worden zolang ze niet tegen onze belangen zijn ingegaan. Alle anderen zijn schurken. Wat daartussen zit is niet toegankelijk voor geschiedschrijvers, behalve misschien voor enkele specialisten.

Iedereen is bereid om een jarenlange studie te besteden aan de geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog in Nederland. Maar wie is bereid om met diezelfde intensiteit, dit doorlichten van persoonlijk ingrijpen, de persoonlijke motieven van staatslieden, de misbruiken, eens na te gaan wat er in Nederland is gebeurd tussen 1928 en 1938? Toch is toen de basis gelegd voor alles wat er in de Tweede Wereldoorlog is gebeurd. Daar kijken de mensen gewoon niet naar. Dat is te begrijpen.

In een oorlog moeten de mannen op de achtergrond niet naar voren komen. Dan wordt er niet gesproken over manipulaties van grote maatschappijen zoals in de door mij zoeven genoemde jaren; b.v. de oliebelangen in Nederland. Daar wordt eenvoudig niet aan gedacht, want dat is niet belangrijk. Je zoudt zelfs kunnen stellen dat het voor een deel de schuld is van de oliebelangen dat in Ned. Indië niet tijdig en op een betere manier stelling werd genomen t.a.v. de komst van de Japanners, eventueel gepaard gaande met een evacuatie van de Europeanen. Dat had direct te maken met belangen van o.a. olie en daarnaast nog van een paar grote maatschappijen. Dat staat nergens, dat vind je ook nergens.

Kijk, zolang mensen handelswaar zijn, kan er geen vrede op aarde zijn. Zolang mensen als pionnen worden gebruikt en de schakers onbekend blijven, weten ze niet eens waarom ze van het bord woorden weggenomen.

Ik heb geprobeerd om de vraag waarom er geen vrede is en of vrede wel mogelijk is na te gaan. Ik ben gestoten op de meest fantastische geschiedenissen.

Rome is niet ten onder gegaan, zoals sommigen graag beweren, aan de toenemende perversies van de edelen en zelfs van de burgers. Rome is ten ondergegaan aan de machtsstrijd tussen bepaalde belangengroepen van senatoren die vreemd genoeg mede verantwoordelijk zijn geweest voor de zeer eigenaardige keuze van regeerders die zo nu en dan plaatsvond. Zij zijn het geweest die Rome hebben doen verdedigen, inderdaad, maar die ook de invallen van barbaarse volkeren hebben uitgelokt, die hun gezanten a.h.w. hebben laten roepen: Jongens, kom nu maar, er is wat te halen. De strijd om de macht in een kleine élitegroep is in feite het machtige Rome teveel geworden.

Hoe vaak is dat eigenlijk niet vertoond? Denk eens aan de grote moeilijkheden waarin Engeland kwam te verkeren in de Tweede Wereldoorlog. Zeker, ze hebben stand gehouden. Dat moest ook wel, omdat er een monsterverbond was gesloten tussen kapitalist en communist. En toen dat verbond er eenmaal was, was Engeland een van de meest belangrijke uitvalsposten (wat later ook is bezeten) voor degenen die het Nationaal-Socialisme wilden uitroeien.

Nu zult u mij niet horen zeggen, dat het Nationaal-Socialisme veel goeds had. Alleen, het had veel van zijn fouten gemeen met andere ladingen, die er niet over spraken omdat ze hebben gewonnen. Dus, wat gebeurde er?

In Engeland trokken een aantal handelsbelangen zich terug deels in Canada (Dominion), deels in de U.S.A., deels in Mexico. Vestigingen van al deze grote commerciële machten waren eveneens te vinden in Spanje, hoofdzakelijk in Barcelona en Madrid. Hier vond voortdurend een uitwisseling van commerciële gegevens plaats - stel u dat even voor! - tussen Duitse bedrijven en hun onderzoekers, Amerikaanse en zelfs Engelse bedrijven en hun onderzoekers. Bepaalde militaire geheimen zijn niet overgedragen voor zover mij bekend is. Wel echter productiemethoden.

Dit verklaart hoe b.v. Dupont de Nemours in 1943 een totaal nieuwe benadering bij de kunststofproductie ging toepassen, die als nevenproduct (maar nog niet in productie gebracht) was ontdekt in Duitsland bij een wanhopig zoeken naar het fabriceren van vervangende benzine voor vliegtuigen. Ook het omgekeerde zal zich ongetwijfeld hebben afgespeeld. Dan is er eigenlijk oorlog en vrede tegelijk. Er is oorlog tussen de mensen die achter leuzen aan lopen en er is vrede tussen commerciële machten die hun vangarmen uitstrekken aan beide zijden van het front en daar hun belangen blijven verdedigen. En dan is dat alles helemaal niet zo gek meer.

Ik weet niet, of u zich wel eens gerealiseerd heeft hoe wonderlijk soms de zaken verlopen. Waarom heet b.v. Amerika Amerika en niet Columbia? Amerigo Vespucci was een Italiaan en geen Spanjaard. Hij was o.m. ook cartograaf en geograaf. Columbus deed de ontdekking. Hij kon echter de fondsen niet loskrijgen van zijn eigen regering. Hij nam wel, o.a. als secretaris, be-

paalde vertegenwoordigers mee. Toen Ferdinand en Isabella dachten dat zij het gemaakt hadden, begon gelijktijdig vanuit de Italiaanse kant een aantal intriges (die maar voor een deel slaagden) om ook voor dat land winst te maken. De winsten die zijn gemaakt, zijn over het algemeen overgedragen door middel van de geestelijkheid, zodat de pauselijke Staat, die in die tijd erg machtig was, daarbij een hoofdrol heeft gespeeld. Florence heeft er ook nog van geprofiteerd.

De machten achter die machten zijn het die de feitelijk rol speelden. Columbus was een bezeten marionet, die nooit naar Spanje zou zijn gegaan om zijn diensten aan te bieden, indien hij niet van een goede geestelijke die raad had gekregen. En de vorsten zouden hem niets ter beschikking hebben gesteld, zelfs niet een paar armzalige scheepjes, indien niet Isabella's biechtvader, die zeer goede relaties had met Rome, haar die vlo niet in het oor had gezet. Het is namelijk Isabella geweest die Columbus de grote kans gaf.

Als je dat allemaal afweegt, dan zeg je: Achter de werkelijkheid is een tweede werkelijkheid. In die tweede werkelijkheid bestaat geen werkelijke vrede en geen werkelijke oorlog. Er bestaat alleen een mateloos egoïsme. In de eerste werkelijkheid waaraan u deel heeft, zal dit egoïsme zijn eigen motieven verhullen, aanleidingen scheppen tot onvrede en daaruit dan op den duur een reden tot opoffering distilleren waaraan gewone mensen, die nog dromen van grootheid, edelmoedigheid, van werkelijke vrede, geen weerstand kunnen bieden. Zij trekken ten strijde. Zij vallen bij Verdun in "a war to end all wars". Zij creperen daar in de loopgraven. Zij staan als opgeblazen, bizarre standbeelden daar waar ze door het gas zijn verstikt en de grote heren vieren feest in Parijs en in Berlijn. Want zo is het in het leven.

Als u nu deze moderne tijd beschouwt, dan is het gemakkelijk genoeg een standpunt in te nemen. U kunt vóór of tegen Somcza zijn. U kunt een oordeel uitspreken over de democratie, zoals die zich ontwikkelt in Spanje of Portugal. U kunt nadenken over de fouten die worden gemaakt in andere landen. Maar u ziet slechts de buitenkant; u ziet niet het waarom. Pas als u zich niet laat verblinden door het ogenschijnlijke, maar doorgraaft en blijft zoeken naar de diepe werkelijkheid, dan zult u begrijpen waarom de vrede onmogelijk is. De vrede is voor een groot gedeelte van de mensheid onmogelijk door het egoïsme van een kleine minderheid, die in de vrede haar voorrechten vreest te verliezen.

Dit maakt duidelijk, dat we ook hier te maken hebben met bepaalde mentale en geestelijke ontwikkelingen. Want we zijn er niet, als we dit allemaal uiterlijk verklaren met psychologie en kunst en vliegwerk. Zolang een mens niet bereid is om zelf te denken, zijn eigen gevoelens als basis te aanvaarden voor hetgeen voor hem nu juist en noodzakelijk is, zal hij leiders zoeken. En een leider zoeken betekent eigenlijk ook een beetje je zelfstandigheid prijsgeven, je eigen mogelijkheden verminderen. En of die leider nu Führer heet, vertegenwoordiger van God, Goeroe of iets anders, dat maakt weinig uit. Op het ogenblik, dat men zich laat leiden door andere machten, staat de persoonlijke bewustwording voor een groot gedeelte stil.

Bewustwording kan alleen voortvloeien uit een steeds sterker persoonlijk beoordelen van het kenbare en u voortdurend weer afvragen wat de werkelijke waarde, de werkelijke reden is van bepaalde verklaringen. Als u dat doet, dan komt u er niet alleen achter dat Bestek '81 niets met eten te maken heeft, maar veel met zaken. Dan komt u er ook achter dat veel van de leuzen (ook de linkse leuzen van: laten we goed zijn voor elkaar) eigenlijk alleen maar de bemanteling zijn van een machtsstreven dat slechts enkelen ten goede komt.

Dan gaan we ons afvragen: Waar vinden we dan de werkelijke mogelijkheid en de werkelijke vrede? Dan blijkt dat wij die alleen kunnen vinden, indien wij onszelf zo bewust mogelijk kennen en aanvaarden. Waar deze bewustwording

plaatsvindt, waar de mens zich niet meer door programma's, eenzijdige berichtgeving of wat anders laat leiden, maar persoonlijk zijn beslissingen neemt steeds weer van geval tot geval, daar is sprake van een persoonlijke ervaring die, omdat ze zoveel werkelijkheidswaarde bezit, een versnelde bewustwordingsmogelijkheid inhoudt.

Zo beschouwd is het misschien niet zo verwonderlijk dat in deze periode waarin de kracht van Aquarius (de kracht van de verlichting, van de broederschap) zich steeds sterker manifesteert ook het geweld steeds dreigender om zich heen grijpt. Want de bewustwording is immers een bedreiging van het bestaande.

Er is al in het verleden gebleken dat kleine groepen, die de moed hadden om anders te denken en te redeneren, een groot gedeelte van de maatschappij konden omturnen. Waarbij dit turnen zeker weinig te maken heeft met oefeningen aan brug en rekstok, maar eerder is bedoeld als het losmaken van de medemens. Daarom is men zo bang voor dergelijke bewegingen en groepen. Daarom doet men alles om het nieuwe ontstaan van dergelijke z.g. sub-culturen te voorkomen, ook in uw land, maar in andere landen nog veel meer. Daarom is men voortdurend bezig het geweld als een dreiging dichterbij te halen. Want niets wordt zozeer gevreesd als de mens, die bewust handelt, denkt en beleeft van dag tot dag en die geen leider erkent, maar alleen de feiten die constateerbaar zijn en de interpretaties ervan naast zich neerlegt.

Vrede zal er komen. Niet snel, maar ze komt. Ze zal misschien niet zo lang bestaan op aarde. Wie weet, misschien een paar eeuwen, maar ze komt, omdat de bewustwording van de mens hem langzaam naar zeker doet erkennen hoezeer hij wordt gemanipuleerd, hoezeer hij een ledipop is. En de historicus, die daarvan durft uitgaan, kan bewijzen dat met kleine tussenpozen misschien de mensen altijd de ledipoppen zijn geweest van de enkelen die niet op de voorgrond traden. Wie dit bescft, zal zeggen: Vrede is mogelijk, maar niet zolang de mensen bereid zijn achter leiders en vlaggen aan te marcheren zonder zich af te vragen wat zij in feite doen.

Ik heb heel wat bittere dingen gezegd er tussendoor. Nu wil ik u alleen maar één raad geven.

Erger u er niet over, constateer het alleen. Kijk gewoon wat er voor spelletje wordt gespeeld. Als u dat doet, dan komt u er al gauw achter dat b.v. Den Uyl Van Agt verwijt, dat Van Agt doet wat Den Uyl had moeten doen, als hij op de plaats van Van Agt was geweest; al had hij het in andere woorden uitgedrukt. En dat Van Agt op zijn beurt een minachting toent voor het Parlement die andere ministers eveneens hebben bezeten, maar die ze niet zo duidelijk kenbaar hebben gemaakt.

Als u dat gaat begrijpen, komt u als vanzelf tot een beter begrip voor het wereldgebeuren zoals het zich vandaag de dag manifesteert. Daarnaast zou ik zeggen: Kunt u zich misschien gemakkelijker losmaken van allerhande dreigingen en allerlei zaken waarmee men u confronteert, zoals b.v. aardgas.

Als ze aardgas gewoon voor Nederland bewaren, dan kunt u nog op het kookpunt blijven tot ongeveer 2050. Maar als ze het moeten verkopen, zoals ze van plan zijn te doen, dan kunt u vanaf ongeveer 1995 in de kou zitten. Vraag u gewoon af: Wie heeft er belang bij die handel? Wat is er eigenlijk aan de hand? Dan zult u vanzelf merken dat het belangrijk is uw eigen standpunt in te nemen en op uw eigen manier te denken. Als u dat nu ook gaat doen t.a.v. economie, politiek etc., dan wordt u vanzelf bewuster t.a.v. uw eigen bestaan. En dat is de bewustwording die het belangrijkste is.

INNERLIJKE ONTWIKKELING.

Als je spreekt over innerlijke ontwikkeling, dan denken veel mensen aan allerlei zaken zoals het verkrijgen van gegevens etc. In feite is innerlijke ontwikkeling niets anders dan het vermogen om een ander te begrijpen. Daar loopt men nogal eens aan voorbij.

Van persoon tot persoon is die ontwikkeling bij de doorsnee-mens voldoende. Je kunt een medemens werkelijk wel begrijpen. En zelfs als je hem niet helemaal kunt begrijpen, dan kun je toch wel enigszins nagaan hoe de zaak in elkaar zit. Maar zodra het gaat om grote aantallen, dan wordt het kennelijk plotseling heel erg moeilijk. Laten we een voorbeeld nemen: Duitsland.

Er waren heel veel Duitsers die zeiden: Dat jodentuig moet weg. Nu ja, ik ken een paar joden. Ik ben er altijd bevriend mee geweest. Het zijn eigenlijk heel goede mensen, maar die zijn uitzonderingen. Op die manier zijn er heel wat mensen verdwenen die misschien waardevol zouden zijn geweest.

Op gelijke manier gaan de mensen denken over anderen zodra ze massaal worden. Nu is het wonderlijke, dat we daarbij over het hoofd zien dat elke mens een individu is.

Innerlijke bewustwording, innerlijke beschaving etc. hangen samen met het besef, dat elke mens een eenling is die bepaalde eigenschappen misschien gemeen kan hebben met de ander, maar die nooit identiek is, die voor de ander nooit geheel aansprakelijk kan worden gesteld en die zeker ook op zijn eigen manier een persoonlijke wijsheid kan bezitten.

Als je denkt aan mensen, die bezig zijn om vanuit hun eigen systeem tot een hoger bewustwording te komen, dan blijkt dat ze elkaar wel goed verstaan. Binnen de eigen groep is de communicatie perfect. Men is tezamen bezig iets op te bouwen. Men is samen bezig iets te begrijpen, maar de wereld daarbuiten, die een andere terminologie gebruikt en misschien net zoveel of meer wijsheid bezit, wordt terzijde geschoven met een schouderophalen en een: Nu ja goed, die zijn nog niet zover.

Onze bewustwording moeten we in de mensheid allereerst zoeken in datgene wat we met anderen gemeen hebben. Nu zijn er heel wat culturen en beschavingen geweest, die dit absorptievermogen in meer of mindere mate bezeten hebben.

U weet, dat er in het Capitool in Rome veel vreemde goden stonden. Dat is heel begrijpelijk, want de Romeinen zeiden: Ach, je kunt nooit weten. Er kan wat aan zo'n god zijn, dus laten wij hem maar vereren. Dat klinkt in de moderne visie natuurlijk ontzettend heidens, maar is dat eigenlijk niet verstandig? De ander kan op zijn terrein ook gelijk hebben. En dan moeten we dus bereid zijn om de goede kanten en mogelijkheden van de ander ook te accepteren en daarnaast moeten we dan onszelf blijven.

De bewustwording van de mens is een verrijgingsproces. Als je behoort tot een bepaalde stam en elke andere stam als een bedreiging ziet, dan kom je niet ver. Maar wat gebeurt er? Al bij de eerste wilde stam, die rondzwierf ergens in de woestenijen die toen nog onvervuild en natuurlijk waren, roofden zij elkanders vrouwen. Dat was natuurlijk goed om inteelt te voorkomen al hebben ze daar waarschijnlijk nooit over nagedacht. Het had echter ook nog een ander voordeel:

Zp'n geroofde vrouw kon in haar nieuwe stam wel degelijk gelukkig worden. Maar ze zou altijd een zeker mate van begrip blijven tonen voor een ieder die van buiten kwam. Dit betekende dat de kinderen ook werden opgevoed

met een steeds groter begrip voor anderen. Dan blijft de stan wel de stan, maar zodra deze uitwisselingsprocedure op gang komt, blijkt opeens dat een verstandhouding met anderen mogelijk wordt. Er is meer begrip, er zijn meer erkenningen die men met elkaar deelt.

De mensen van tegenwoordig denken heel vaak dat de oude tijd heel erg verwerpelijk is geweest. Dat was ze zeker niet. Als u zich realiseert dat b.v. vuistbijlen en dergelijke vuurstenen wapens en masse werden gemaakt, dus in een soort fabricageproces, door bepaalde daarvoor geschikte stammen en werden geëxporteerd, zodat er vuistbijlen zijn gevonden in het noorden tot in Noorwegen en Zweden toe, die kennelijk afkomstig waren uit de een of andere vuursteenfabriek die waarschijnlijk in de Sahara heeft gelegen. Omgekeerd zien wij dat materialen, die kennelijk behoorden tot het noordelijke deel van het continent, werden gebruikt zelfs in de landen van Noord-Afrika en een deel van de Sahara. Er was dus ruilhandel.

Die ruilhandel is er altijd geweest. Als we denken aan b.v. de ambersporen die we kunnen volgen van de noordelijke kusten tot zelfs India toe, dan blijkt wel dat er contact was. Dat contact was mogelijk omdat de mensen begrip hadden voor elkaar. Ze konden in zekere mate tot een aanpassing komen. Zij waren bereid elkanders waarde te respecteren. Zeker, als daarvoor een reden was.

Als wij op zoek gaan naar grotere innerlijke bewustwording, moeten we daar natuurlijk van uitgaan, dat is duidelijk. Maar die innerlijke bewustwording op zichzelf kan alleen groter worden, indien we voortdurend van buitenaf feiten en erkenningen aan de onze toevoegen. Er zijn twee klassen van denken in dit opzicht: De ene klasse zegt: Ik heb mijn eigen kennis, mijn weten, mijn mogelijkheden en die moet ik perfectioneren. De andere klasse zegt: Ik heb mijn eigen kennis en mogelijkheden en moet die aanvullen.

Nu zou het de juiste gang van zaken zijn: het aanvullen van eigen denken, geloven, kennis, innerlijk weten etc. en gelijktijdig het perfectioneren van het gebruik ervan. Op deze manier heeft de mensheid in bepaalde perioden onnoemelijk veel kunnen bereiken.

Als wij terugdenken aan de Atlantische periode, dan komen we met verbazing tot de conclusie dat die mensen schijnbaar over allerlei mogelijkheden hebben beschikt, die op dit moment eigenlijk nog niet eens bestaan. Wij weten b.v. dat er hard goud werd vervaardigd (dat gebeurde later ook tot in Mexico toe) waarvan de samenstelling nooit bekend is geworden en tot op heden toe nooit is ontleed. Toch was dat goud zo sterk als staal. Hoe kan dat? Dat kan alleen, als we beseffen dat vroeger de mensen hun onderlinge kennis en gegevens plachten uit te wisselen. Dat een Atlantis rijk, dat uit vele kleine koninkrijkes bestond, bereid was om alle gegevens van kennis, inzicht en geestelijke bereiking met anderen uit te wisselen. Alleen daardoor is het ook denkbaar dat er een priesterstand is ontstaan, die enerzijds zo ontstellend veel geestelijke waardigheid en geestelijke waarden heeft bezeten dat zelfs tot heden toe de gegevens daarvan nog doorklinken in de moderne wereld, terwijl aan de andere kant er technici zijn geweest (magiërs), die eveneens over heel veel kennis hebben beschikt. Deze kennis is niet overgeleverd, maar bepaalde neerslagen daarvan komen zo nu en dan, bij z.g. primitieve volkeren, nog wel eens te voorschijn.

De kans om je innerlijk te verrijken en geestelijk verder te denken dat is de benepenheid afschudden. Nu bedoel ik zeker niet de gedragsbenepenheid die in vele maatschappijen onvermijdelijk is geworden, maar de innerlijke benepenheid.

Wanneer iemand iets zegt over een god, dan kan dat waar zijn; het hoeft niet waar te zijn. Maar al datgene waarvan men niet zeker weet dat het onwaar is, zal men voorlopig als mogelijkheid aanvaarden. En uit het geheel van de mogelijkheden distilleer je dan langzamerhand een eigen waarheid die niets verwerpt, maar die voor eigen zijn en weten alles zodanig

richt en precisieert dat je - gebruikmakend van alle kennis en krachten die je van buitenaf toevloeien - komt tot een resultaat dat voor jou en in je stoffelijke en in je geestelijke wereld juist en belangrijk is.

Het gehele bewustwordingsproces van de mensheid omvat fasen waarin dit onderlinge begrip schijnt te staken. Maar het wonderlijke is, wanneer die grote verwarringen er zijn, dat er gelijktijdig in die verwarringen steeds weer de stemmen zijn, de leraar. Denk niet, dat dat iets van de laatste tijd is; dat men misschien moet teruggaan tot b.v. de Boeddha. Ook vóór die tijd zijn er zeer velen geweest.

Aan het begin van de gehele Egyptische beschaving staat Esir, een priester-koning. Gaan we nog verder terug, dan blijkt dat nog vele gestalten, die op dit ogenblik als goden van een oud Pantheon worden beschouwd, werkelijk hebben geleefd, werkelijk hebben bestaan en werkelijk iets aan de mensheid hebben gegeven. Zeker, Prometheus is een legende, ongetwijfeld. Maar aan de basis van Prometheus staat de mens, die alles offert om anderen mogelijkheden te verschaffen. Die mens heeft wel degelijk bestaan, ook al heeft hij anders geheten.

De hele geschiedenis van de mensheid kent die perioden van verwarring waarin iemand a.h.w. de zaak kristalliseert. Dan krijg je het gevoel, tenminste zo gaat het mij, dat je wordt geconfronteert met een enorme smeltketel. Verschillende kristallen lossen zich op in de enorme verwarringen en pressies van een bepaalde periode. En dan begint er één groot kristal te groeien. Een kristal begint zich te handhaven tegen de rest van de massa in die nog amorf en week is. Als resultaat zien wij dan opeens kleinere kristallen van dezelfde structuur ontstaan. Als u ooit gaat kijken in een fabriek waar ze kandijnsuiker maken, dan kunt u dat proces zien. Ook in menig chemische industrie zal dat geen onbekend verschijnsel zijn.

Dit proces nu schijnt zich in het bewustzijn van de mens ook af te spelen. Wij, die niet in staat zijn om ons weten en denken volledig juist en bewust te formuleren, wij verliezen tijdelijk de samenhang. Daardoor scheidt wij de mogelijkheid dat al wat in het geheel van de mensheid bestaat op een gegeven tijd in één mens of in enkele mensen bijzonder scherp gevormd naar voren komt. Vandaar straalt a.h.w. dat vormbewustzijn uit. Er ontstaat een nieuwe kristallisatie, een nieuwe vormgeving van het bewustzijn.

Het geestelijk bewustzijn van de mens is niet alleen gebaseerd op de werelden van de geest en de wereld van de stof. Het is eerder een voortdurend opnieuw vormzoeken van een totaliteit waarvan we heus niet alle bestanddelen kennen. Het is uit die totaliteit dat wij langzaam maar zeker groeien tot de vorm die de onze is. Een vorm waarin we kunnen resoneren met een groot gedeelte van de kosmische kracht.

Ons vermogen is echter niet onbepaald. Zo komt er een ogenblik, dat we zeggen: Dit heeft voor mij geen betekenis. En dan verdwijnt de samenhang van het bewustzijn en de vaste structuur wordt steeds meer amorf. Het lijkt alsof we eigenlijk geen houvast meer hebben. Maar juist daardoor geven wij de hele inhoud van onze persoonlijkheid vrij in een gemeenschappelijk bewustzijn. En juist in die ongevormdheid vormen wij een krachtveld van mensen die het zelf niet meer kunnen bepalen en richten, scheppen wij een wereld van geesten die eigenlijk zelf geen vormen meer kunnen creëren, omdat ze daar niet meer in geloven en dan opeens tot de conclusie komen dat er toch ergens één kracht, één klank, één vorm, één kleur is die wel betekenis heeft, zodat ze die in hun eigen wezen gaan weerkaatsen.

De mensen zeggen wel eens: Het is een evolutie-revolutieproces bij de mens. Ik geloof, dat dat niet zo dwaas gezegd is. Want wij zijn geneigd om onze vormen altijd maar weer vast te houden. Dat kunt u zien in de beschavingen die u zijn voorgegaan. Dat kunt u zien in uw eigen beschaving. Je doet alles om te houden wat je hebt waarbij je je niet eens realiseert

wat je hebt en wat je niet hebt, maar gewoon de bestaande toestand wilt continueren ten koste van alles. En dan komt het ogenblik, dat zelfs dit niet meer haalbaar is. Dan verlies je alle interesse. Dan zul je wel zien wat er gebeurt. En juist op dat moment blijken dan al die verschillende, schijnbaar tegengestelde belangen en vormen te versmelten tot een nieuw geheel, dat tot een nieuw hoogtepunt voert.

Innerlijke bewustwording is voor de mensheid een voortdurend hervormingsproces, waardoor steeds weer het geheel van de menselijke mogelijkheden wordt aangepast aan de nieuwe structuur van het mens-zijn. En waarbij de structuur van het mens-zijn op zichzelf een zodanige vorm aanneemt, dat zij zich niet verder kan ontwikkelen en daardoor opgaat in een soort chaos waaruit de hernieuwde, verbeterde vorm steeds weer naar voren komt.

In de evolutie moet dit ook zo geweest zijn. Ook daar zien wij dat levensvormen op een gegeven ogenblik niet meer helemaal levensvatbaar zijn. Maar wij zien ook dat, terwijl die vormen langzamerhand verdwijnen, bepaalde aangepaste of gemuteerde vormen daarvan opeens sterk op de voorgrond komen. Steeds weer past de wereld zich aan de mogelijkheden aan, maar ook aan de noodzaken.

Zo doet ook het innerlijk bewustzijn van de mens. Het kan zich niet vrijmaken van de totaliteit waartoe het behoort. Voor zichzelf kan het slechts weergeven wat het heeft erkend als vaste waarde in die totaliteit. En pas wanneer blijkt, dat die betekenissen te onvolledig zijn, zal het "ik" geneigd zijn om zijn eigen bewustzijn aan te passen aan nieuwe erkenningen.

Dit wilde ik u vandaag voorleggen.

-:-

MEDITATIE.

In jezelf verzonken denken, overwegen. Feiten samenvoegen totdat zij verbleken en achterlaten het skelet van de werkelijkheid dat eens door de illusie werd bekleed.

Meditatie: een beleven en ervaren waardoor het "ik" één wordt met een geheel dat het nog niet beseft, waardoor het "ik" het geheel van beseffen en emotie in zich voelt opwellen waardoor het in staat is zichzelf te oriënteren.

Meditatie is het vermogen om door de beschouwing en overweging van bepaalde punten, procedures of eigenschappen te komen tot een besef van jezelf.

Alleen de mens die zichzelf kent, zal zich langzaam maar zeker kunnen aanpassen aan een werkelijkheid waarin hij langzamerhand een perfect en bewust deel wordt van het functionerend geheel van de goddelijke schepping.

-:-

E E N S F I N X .

Sfinx: symbool van het raadsel. Leeuwenlichaam met mensenhoofd. Vormvermenging. Dwaasheid. Of wijsheid zonder grens die verdergaat dan dat wat de mens, zichzelf beseffend, durft vertellen.

De eenheid van het Al, de eenheid van de vormen, het wegvallen van normen het is een werkelijkheid waartoe het zoeken naar het raadsel en ook naar het antwoord daarop voortdurend weer geleid al wie er leeft en streeft.

Een sfinx is geen symbool van het onbegrepen bestaan. Het is eerder het wijzen op je eigen wezen.

De sfinx is een weerspiegeling van wat je bent en wat je kunt. Het raadsel is alleen: bestaan zoals je wordt vergund te leven, omschreven nu in algemene termen als deel van Scheppers naam misschien.

Een sfinx. Wat is een sfinx? Het is de angst voor het raadse die ons doet verstommen. Het is het onbegrip, het niet erkennen van hetgeen we zijn waardoor wij falen. Maar het is ook de uitdaging van eigen werkelijkheid waardoor we leren eigen zijn te vertalen in de termen van een kosmisch bestaan.

De sfinx is een baken op de kust. Een wijzer op de weg, die ons duidelijk maakt dat wij alleen verder kunnen gaan, indien wij tot onszelf komen, onszelf beseffen.

Aan het einde van het Zijn bestaat de sfinx niet meer, maar zijn wij zelf geworden tot een sfinx omdat wij meer beseffend, meer ervarend, meer erkennend, meer vermogend dan voor ons aanvaardbaar is de vragen stellen, die feitelijk betekenen: Mens, weet je wie je bent en weet je wat je wereld is?

: - : - :